

kijk-Wijzer

Door de verdubbeling van het woord 'genoeg' lijkt er door de nadruk ervan een groot belang gelegd te worden op een vermeend onderwerp dat in gedachten meespeelt. Zulke teksten doen het natuurlijk ook goed op demonstratieborden.

intro

GENOEG=GENOEG!

Deze zinsnede lijkt wel een bezweringsformule. Het wordt vaak met klem uitgesproken. De spreker heeft een grens bereikt. Maar waarvan dat dan is, is met zo'n algemene term niet duidelijk. Je kunt er van alles bij bedenken. Ook populistische uitlatingen kunnen er wat van.

Maar wij laten ons vaak ook niet onbetuigd in onze christelijke terminologie: God is Liefde! maar de toepassing blijkt veelal gebrekkig. Zo zie je dat achter een façade van een boude uitspraak veel meer schuil kan gaan dan dat je op het eerste gezicht opmerkt. Daarom gaat het vooral in deze uitgave over de invulling en toepassing van dit begrip: waar heeft u genoeg aan? Leest u daarvoor het eerstvolgende stuk van de voorganger van de Federatie Gouda ds Kim Magnée-de Berg. Ze heeft vorig jaar een prachtige preek gehouden waarin een verhaal over 'genoeg' is opgenomen. We hebben met haar toestemming delen van haar preek opgenomen. Zeer de moeite waard! En kijkt u ook eens op de website: www.federatiegouda.nl. U kunt daar heel wat inspiratie bij opdoen.

Wanneer is iets voor u genoeg? Leest u daarvoor verschillende artikelen. U kunt het, soms heel eenvoudig ook 'doen': het toepassen. Maar dat is ook het kenmerk van gelovigen: dat merk je niet aan hoe ze bidden, maar hoe ze het in de praktijk brengen. Wij zijn de handen van God.

HvdW

geloof het of niet

Ik wens je genoeg zon om een opgewekte houding te houden.

Ik wens je genoeg regen om de zon te waarderen.

Ik wens je genoeg geluk om je geest levend te laten zijn.

Ik wens je genoeg pijn om de kleine schoonheid van het leven beter te waarderen.

Geloofsthema's

Leven van genoeg

(delen uit de preek van ds. Kim Magnée-de Berg, voorganger bij de Federatie Gouda, gehouden tijdens de laatste zondag van het kerkelijk jaar 2018)

(...) Het leven bestaat naast licht ook uit duister. En al kan het een niet zonder het ander, het vraagt wel om het juiste evenwicht om het leven inderdaad als een geschenk te kunnen ervaren en te aanvaarden. En misschien is dat ook wel het beste wat we elkaar kunnen wensen, zoals in het volgende verhaal gebeurt.

Het is een verhaal van een man die op een vliegveld staat, omdat hij drie dagen op zakenreis gaat. Hij voelt zich wat mistroostig, want hoewel hij nog niet eens weg is, mist hij zijn vrouw nu eigenlijk al. Afscheid nemen, daar heeft hij grote moeite mee, ook al is het maar voor even.

Terwijl hij daar staat ziet hij naast zich een oude man en een vrouw van in de veertig bij de gate staan. Ze omhelzen elkaar liefdevol en houden elkaar stevig vast. Dan zegt de man: 'ik hou van jou, en ik wens je genoeg.' De vrouw antwoordt: 'Ik hou ook van jou papa, en ik wens je genoeg.' Ze geven elkaar een kus en de vrouw loopt weg. De man blijft achter, duidelijk geëmotioneerd en in tranen. Waarop de eerste man, die op zakenreis gaat, vraagt of hij misschien wat kan betekenen.

De oude man antwoordt: “Heb je ooit wel eens afscheid genomen van iemand voor de laatste keer? Dat je weet dat je elkaar nooit meer terug zal zien?”

“Jazeker,” zegt de andere man. “Maar waarom is dit afscheid van zojuist voor

altijd, als ik vragen mag?”

“Ik ben oud, en ik heb grote gezondheidsproblemen”, zegt de oude man. “Mijn dochter woont te ver weg om me de komende weken te kunnen bezoeken. De waarheid is dat de volgende keer dat ze naar mij toe zal reizen, dat vanwege mijn begrafenis is.”

Het gesprek valt even stil. Dan vraagt de jongere man: “Ik hoorde dat jullie elkaar als laatste woorden ‘genoeg’ wensden. Wat bedoelde jullie daarmee, en wat betekent het?”

De oude man glimlachte en zei: “Dat is een familiegebruik, we zeggen dat al generaties lang tegen elkaar. Wanneer we iemand van wie we houden ‘genoeg’ wensen, bedoelen we dat we die ander voldoende goede dingen wensen om zware tijden te kunnen doorstaan. En genoeg zware tijden om de mooie momenten te kunnen waarderen. Want afscheid en verdriet zijn in ieder leven onvermijdelijk, maar het goede in het leven kan het draaglijker maken.” De oude man stond op en zei: “De hele wens gaat eigenlijk zo:

Ik wens je genoeg zon om een opgewekte houding te houden.

Ik wens je genoeg regen om de zon te waarderen.

Ik wens je genoeg geluk om je geest levend te laten zijn.

Ik wens je genoeg pijn om de kleine schoonheid van het leven beter te waarderen.

Ik wens je genoeg winst om je behoeften te bevredigen.

Ik wens je genoeg verlies om je bezittingen te waarderen.

En...ik wens je genoeg ‘hallo’s’ om het laatste afscheid te kunnen doorstaan.”

Toen liep de oude man weg, met tranen in zijn ogen.

Balans in het leven tussen donker en licht, wie dat zo ervaart is een gezegend mens. Maar vanuit de bijbel gezien is dat niet het hele verhaal. Omdat het bijbelse verhaal een verhaal is van hoop en bevrijding voor de hele wereld.

En ons dus ook altijd wil openen naar dat grote visioen, het Koninkrijk heet dat in het evangelie, het visioen, de droom van een wereld waarin het voor iedereen goed is, waar iedereen letterlijk en

figuurlijk genoeg heeft.

Ons wordt een verhaal aangereikt dat zich verder uitstrekt dan ons eigen leven, een verhaal dat ons zicht geeft op wat groter is dan ons eigen aardse bestaan.

Je kunt bij die woorden: “verder dan ons eigen aardse bestaan” denken aan een leven – in welke vorm dan ook – na dit leven. Voor velen is dat een troostrijk vertrouwen.

Maar het heeft ook – en misschien wel allereerst – juist een heel aardse lading: het gaat om een visioen voor al het leven hier op aarde. En ik lees het ook als een bijbelse opdracht ons leven lang die droom vast te houden.

Daarom kies ik ook voor die prachtige woorden van de profeet Joël:

“Jullie zonen en dochters zullen profeteren, oude mensen zullen dromen dromen en jongeren zullen visioenen zien.”

En die tussenzin vind ik dan het allermooist: “oude mensen zullen dromen dromen.” Wat is het mooi wanneer je tot op het laatst je dromen vasthoudt en – hoe klein ook – blijft meebouwen aan dat Koninkrijk van God, die aarde waarop het goed wonen is voor alle mensen. Een droom die je niet meer zelf waar zult zien worden misschien, maar die toch de moeite waard is om van te leven.

(...) Zo mogen wij boven het individuele en het tijdelijke uit toch ook altijd gericht blijven op het grotere verhaal, op de droom die uit mag komen. We mogen in de tijd dat wij op aarde zijn onze talenten

inzetten, onze liefde geven, onze dromen nastreven en terwijl we dat doen mogen we onszelf en elkaar genoeg wensen. Genoeg om van te leven zolang we er nog zijn, in dit mooie eindige aardse bestaan.

inkijk

Er is veel om met vreugde op terug te zien, maar er is ook veel te doen in en voor onze kleine vrijzinnige geloofsgemeenschap te midden van een sterk in beweging-zijnd kerkelijk landschap en in onze regio omringd door grote orthodoxe en evangelicale kerkgenootschappen.

Van de kerkenraad

Terugblik en vooruitblik

Onze Remonstrantse gemeente maakt een bewogen jaar door. We hebben afscheid genomen van onze vertrouwde (plm. 16 jaar!) predikante ds. Roos Ritmeester in een prachtige dienst met een volle kerk. We kunnen niet alleen op een prachtige afscheidsdienst terugkijken, maar ook op een hele mooie periode die we met haar hebben meegemaakt.

Om vooral de pastorale zorg voortgang te doen vinden – dat was immers een “speerpunt” van Roos- hebben we al snel ds. Martijn Junte bereid gevonden om die taak te vervullen, als “interim” met een beperkte taakstelling en -omvang. Velen hebben inmiddels met ds. Junte kennism gemaakt, in de diensten waarin hij is voorgegaan en in gesprekken, zowel persoonlijke als in verband met commissies. En natuurlijk neemt hij ook deel aan de kerkenraadsvergaderingen. Na een lange aanlooptijd met nogal wat agendaproblemen heeft er een gesprek plaatsgevonden van de kerkenraad met de CoZa – de “Commissie tot de Zaken”, het landelijk bestuur van de Broederschap. Dat is een verhelderend en goed gesprek geweest. Een zeer belangrijke uitkomst daarvan is de toestemming om een beroepingsprocedure te beginnen voor de aanstelling van een nieuwe predikant(e), met eenzelfde taakomvang als die ds. Roos Ritmeester had.

Eén dezer dagen begint het kiescollege, zoals dat in de bijzondere Algemene Vergadering van Leden en Vrienden in oktober jl. is gekozen, met zijn werkzaamheden. Een eerste taak is de vaststelling van de precieze tekst van de advertentie voor de vacature en de keuze van een consulent – een functionaris die namens de Broederschap toeziet op de selectie- en benoemingsprocedure. Pas na het uitzetten van de vacature, dat gebeurt door het Landelijk bureau van de Broederschap, begint natuurlijk het eigenlijke werk van het kiescollege. Met inachtneming van de vertrouwelijkheid bij de werkwijze van dat college zullen we als kiescollege en kerkenraad de gemeente zoveel mogelijk op de hoogte houden van de voortgang bij de procedure.

In de laatste AVLV, in maart, was er nog een afscheid: Atie Korpershoek en Kees de Langen zijn afgetreden als lid van de kerkenraad. Daarmee trad de helft van de kerkenraad af! We kunnen echter verheugd zijn met Jan Kaat als nieuw kerkenraadslid. Jan is inmiddels begonnen in de kerkenraad. Zijn formele bevestiging als ambtsdrager zal later nog plaatsvinden in een kerkdienst. De huidige kerkenraad hoopt (nog steeds) dat we in die dienst nog een nieuw lid van de kerkenraad kunnen bevestigen. Immers: er zijn twee leden afgetreden, er rest dus nog een vacature! Een aantal van U heeft in dit stukje wellicht niet veel nieuws kunnen lezen. Maar omdat niet iedereen in dezelfde mate is ingevoerd in het reilen en zeilen van onze gemeente en ook omdat de AVLV “niet zeer druk” bezocht was, leek het toch nuttig om een en ander voor ons allen op een rijtje te zetten.

Er is veel om met vreugde op terug te zien, maar er is ook veel te doen in en voor onze kleine vrijzinnige geloofsgemeenschap te midden van een sterk in beweging-zijnd kerkelijk landschap en in onze regio omringd door grote orthodoxe en evangelicale kerkgenootschappen.

De vernieuwde kerkenraad gaat met overtuiging en vertrouwen werken aan de toekomst van onze gemeente. Daarbij kan ook onze interim-predikant Martijn Junte een stimulerende en creatieve rol spelen. En we hopen, in de loop van het jaar dat voor ons ligt, aan weer een mooie periode met een nieuwe predikant(e) te kunnen beginnen.

Menno Boetes

Songtekst

Ik heb alleen maar een piano
En een paar clichés
Ik heb een stoel om op te zitten
En een bed voor twee
Ik heb een heleboel verhalen
Voor het slapengaan
Ik heb een wekker die kapot is
Om niet op te staan

Ik heb een boekenkast vol boeken
Maar ik weet niet veel
Ik heb een kamer in de kelder
Van een luchtkasteel
Ik heb een klerenkast vol kleren
Waar de mot in zit
En ik leef als losse tanden
In een kunstgebit

Maar als dat genoeg is
Als dat genoeg is
Als dat voor jou genoeg is
Blijf dan hier

Ik heb een hoofd met duizend
dromen

En te weinig geld
Ik heb hele grote plannen
Altijd uitgesteld
Ik heb een huis dat niet van mij
is
En een ouwe fiets
En ik zal waarschijnlijk sterven
Zonder iets

Maar als dat genoeg is
Als dat genoeg is
Als dat voor jou genoeg is
Blijf dan hier

Ik heb alleen een hart dat klopt
Ik heb alleen een hart dat klopt
Voor de rest klopt er weinig
Voor de rest klopt er niets
Voor de rest klopt er weinig tot
niets
Tot weinig tot niets

Maar als dat genoeg is
Als dat genoeg is
Als dat voor jou genoeg is
Blijf dan hier

Songwriter: Stef Bos

buitenstebinnen

Er zijn werknemers die, hoe hard ze ook werken, niet genoeg geld zullen verdienen om de meest noodzakelijke kosten voor levensonderhoud bij elkaar te sprokkelen. Dat geldt zowel voor groepen flexwerkers in onze samenleving als voor de naaisters in textiel fabrieken.

Genoeg is genoeg – en diaconaat

Met dit thema in mijn hoofd (Hans had net een herinnering gestuurd dat Doorkijk voor mei weer gemaakt gaat worden), vielen in ieder geval drie artikelen in de krant mij op:

- week van 1 april – De rijkste man ter wereld, Jeff Bezos, bezit over de 100 miljard dollar
- week van 8 april – De misstanden in Vietnamese textiel fabrieken
- week van 8 april – Flexwerker (oproepkracht) stapelt vaker banen om rond te komen

Kent u deze ‘Loesje’:

Aan het eind van mijn geld houd ik altijd nog een stukje maand over’?

Vanuit mijn vrijwilligerswerk voor St. Budgethulp Krimpenerwaard, ondersteuning van mensen met (dreigende) schulden, kom ik ze regelmatig tegen: de man of vrouw die met een 0-uren contract opgeroepen kan worden door één van ’s lands grootste uitzendbureaus, maar niet vaak genoeg werkt om financieel het einde van de maand te halen. Of de vrouw die na een periode werken in een sociale werkplaats, gekeurd is voor een Wajong uitkering, maar die niet kreeg. Ze heeft nu een indicatie banenafpraak intensieve begeleiding, wat zoveel betekent als ‘je gaat ongeveer hetzelfde werk weer doen, maar je uurloon is veel lager en de secundaire voorwaarden zijn veel soberder geworden’.

Zij kan niet leven van wat ze per maand verdient (ook niet als ze nog soberder gaat leven), ongeacht hoe hard ze werkt. Moet ze dan bijvoorbeeld naast dit werk nog een baan zoeken? Kranten rond gaan brengen?

Zomaar twee voorbeelden van hoe onze arbeidsmarkt er uit kan zien voor mensen.

Er zijn werknemers die, hoe hard ze ook werken, niet genoeg geld zullen verdienen om de meest noodzakelijke kosten voor levensonderhoud bij elkaar te sprokkelen. Dat geldt zowel voor groepen flexwerkers in onze samenleving als voor de naaisters in textielfabrieken.

Willen wij dat in onze samenleving en voor de mensen verder 'van ons bed'? Welke rol speelt een diaconaal begrip als rechtvaardigheid hierbij?

Kunnen wij blij zijn met onze shirtjes die in die fabrieken onder grote druk genaaid worden? Wie van u heeft de uitzendingen van 'Genaaid' gezien vorig najaar op televisie? Vijf modestudenten uit Nederland gingen een kijkje achter de schermen van textielfabrieken in Myanmar nemen en kwamen verdrietig terug. Enkelen van hen, die geselecteerd waren om ook te 'mogen' naaien, draaiden helemaal dol van het tempo waarin gewerkt moest worden. Een tempo waarvan de snel wisselende modecollecties in het Westen van de wereld de oorzaak zijn. Er was ook sprake van kinderarbeid en zeer lage lonen.

***“Ik dacht altijd dat het probleem vooral lag bij de lage lonen, slechte werkomstandigheden en natuurlijk kinderarbeid”, zegt presentatrice Jennifer Hoffman. “Maar ik heb mij nooit goed gerealiseerd dat het vooral ook om de chemicaliën gaat waarmee gewerkt wordt. De mensen die hierin moeten werken gaan eraan kapot, maar ook het land zelf. Die chemicaliën stromen zo de rivier in. Waaruit gedronken wordt en waarmee akkers worden besproeid.*”**

En dan de rijkste man, Jef Bezos, Hoeveel geld heb je eigenlijk nodig om jezelf, en je eventuele vrouw en kinderen een beetje leuk leven te geven: een dak boven je hoofd, eten, drinken en de dingen om een fijn leven te hebben.....

Grote kritiek op hem, de baas van Amazon, is dat er veel zou schorten aan de arbeidsomstandigheden in Amazons distributiecentra, o.a. grote werkdruk en lage lonen. Zijn de enorme verschillen tussen de grootverdieners en de mensen die hun geld bij elkaar moeten 'sprokkelen' voor de noodzakelijke levensbehoeften (en dat vaak nog niet) wel rechtvaardig?

Mahatma Gandhi: This planet can provide for human need, but not for human greed'. Ofwel: De aarde biedt genoeg voor ieders behoefte, maar niet voor ieders hebzucht.

Toen Hans en ik deze winter deelnamen aan de Klimaat Gesprekken die in Krimpenerwaard door de gemeente werden georganiseerd, werden wij ons weer meer en meer bewust van de impact van ons koopgedrag, dat van de mensen om ons heen en in onze Westerse wereld. Als je je in de materie verdiept, merk je al snel dat het goed is om eens na te denken over 'genoeg is genoeg'. Wanneer heb ik genoeg om een goed leven te hebben? Hoeveel spullen heb ik echt nodig? Wil ik dat mensen direct lijden onder mijn koopgedrag, bijv. naaisters, delvers van grondstoffen voor onze smartphones? Het waren mooie gesprekken, het was beslist geen kommer en kwel!

En dan nog Wat is echt goed en waardevol in mijn leven, wat is het 'goede leven' (een Zwitserleven?)?

Die zoektocht naar wat voor jou een 'goed leven' inhoudt, kan een fantastische ontdekkingstocht zijn, een met verrassende inzichten en ervaringen waar je blij van wordt. Voor een geloofsgemeenschap als de onze kan dit heel waardevol zijn.

Laat het gerust eens weten als je je eigen zoek- of ontdekkingstocht hierin wilt delen.

*Namens uw diaconale commissie,
Beppie van der Waal*

Diaconale collecten

12 mei: ***Stichting Exodus***

Wat doet Stichting Exodus?

De (ex-)gedetineerden die gemotiveerd zijn om na hun straf succesvol terug te keren in de samenleving kunnen terecht bij Exodus voor professionele ondersteuning of een vrijwillig maatje. Of allebei.

Exodus biedt een begeleid wonen traject in de Exodushuizen verspreid over het land, of biedt steun met ambulante hulpverlening. Ook richten zij zich op de familieleden en de kinderen, bijvoorbeeld met het Ouders, Kinderen Detentieprogramma of met de workshops: Vrij Verantwoord Vaderschap in de gevangenis.

Hoe doen zij dat?

Exodus onderscheidt zich van andere nazorgorganisaties doordat het programma een integrale en structurele aanpak beoogt, die ingrijpt op alle aspecten van het leven van de (ex-)gedetineerde. Zij gaan daarbij uit van de vier sleutels wonen, werken, relaties en zingeving. Daarnaast is ook de persoonlijke, kleinschalige aanpak essentieel voor de werkwijze van Exodus.

In 2015 heeft Exodus de methodiek vernieuwd en herijkt, in samenwerking met Impuls, het onderzoekscentrum maatschappelijke zorg van het Radboudumc. Deze vernieuwde methodiek gaat uit van de krachten van deelnemer, die aan het begin van het traject worden geïnterviewd. Door de deelnemer regie te geven over zijn/haar herstel ontstaat er betrokkenheid en motivatie om het leven op de rit te krijgen. De begeleider bewaakt het proces en confronteert en stuurt als het nodig is. Op deze manier verwacht men een nog beter uitstroomresultaat te behalen en een prettige (werk) omgeving te creëren voor deelnemer en begeleider.

In deze regio:

Exodus Zuid-Holland heeft woonlocaties in Rotterdam, Den-Haag, Leiden en Gouda, met daarnaast ambulante begeleiding en trainingen in deze en omliggende gemeenten in de regio.

Zij werken aan hun missie met professionals, vrijwilligers, ervaringsdeskundigen en studenten.
Voor herstel van kwetsbare mensen
Voor een veiliger samenleving
Voor een betere toekomst voor mens en samenleving

Exodus biedt een breed en samenhangend spectrum van professionele (forensische) zorg tot en met een steunnetwerk van enthousiaste vrijwilligers; van locaties voor integraal begeleid wonen tot en met ambulante begeleiding, trainingen en voorlichting. Men werkt met grote en kleine partnerorganisaties samen en participeert in innovatieve initiatieven.

De ex-gedetineerde, de kwetsbare jongvolwassene, de jonge overvallers, de 'familie-van'. Problematiek met schulden, beperkingen, gedragsproblematiek (agressie, angsten), verslaving. Ze kunnen het niet alleen. Exodus biedt perspectief.

Exodus heeft expertise opgebouwd in meer dan 35 jaar, en blijft onverminderd naar de toekomst kijken om steeds die hulp te kunnen blijven bieden waar hun deelnemers het meeste bij gebaat zijn.

*Zoals voorgaande jaren is de opbrengst van de collecte bestemd voor Stichting Exodus Zuid-Holland Zuid (Rotterdam)
Steun stichting Exodus en maak uw bijdrage over naar rekeningnummer: NL35 RABO 0396 3874 03 t.n.v.
Stichting Exodus Zuid-Holland Zuid*

9 juni en 18 augustus:

Diaconaal Centrum Pauluskerk Rotterdam

Het Diaconaal Centrum Pauluskerk Pauluskerk is open voor bezoekers, zeven dagen per week van negen tot negen. Zij komt op voor álle mensen in Rotterdam en omgeving die het zonder hulp niet redden: dak- en thuislozen, verslaafden, psychiatrische patiënten, mensen zonder verblijfsvergunning, mensen zonder betaald werk, jongeren zonder gevoel voor richting in hun bestaan en kwetsbare ouderen. Uitgangspunt voor de Pauluskerk is het belang en het 'perspectief op beter'. Door bezuinigingen van de overheid is het

voor veel bezoekers steeds moeilijker geworden zich in onze maatschappij staande te houden.

Drie kernwoorden zijn van belang: gastvrijheid, laagdrempeligheid en hulp. Iedereen is welkom in de kerk, zonder aanzien des persoons en zonder voorwaarden vooraf.

Helpen betekent mensen opvangen en hun levenskracht versterken, zodat zij na een tijdje hulp van anderen weer op eigen kracht verder kunnen. En het betekent inzet voor het veranderen van onrechtvaardige wetten en regels, zodat mensen in de marge niet eeuwig buiten hun schuld in de marge blijven.

Voor de ondersteuning van dit werk is de Pauluskerk afhankelijk van giften en ontvangt geen overheidsgeld.

Steun dit mooie werk met uw bijdrage.

Rek.nr: NL36 TRIO 0338 7521 02, Diaconaal Centrum Pauluskerk

7 juli: *Inloophuis Domino Gouda*

Wat is Inloophuis Domino?

De Stichting Inloophuis Domino heeft tot doel om vanuit een christelijk sociale levensvisie, sociaal en maatschappelijk zwakkeren een plaats te bieden waar zij welkom zijn. Alle bezoekers zijn welkom, ongeacht religie of afkomst.

Het Inloophuis bindt de strijd aan tegen de eenzaamheid in onze maatschappij door een luisterend oor te bieden. Het is een unieke 'huiskamer'. Wie wil, kan vrijblijvend binnenlopen voor een kop koffie of thee, een gezellig praatje, een spel of zomaar.

Vier keer per week wordt 's avonds een warme maaltijd geserveerd.

Eén keer per week 's middags een seniorenmaaltijd.

Vanaf het begin is ervoor gekozen om vanuit een christelijke identiteit te werken. Deze wordt (alleen) uitgedragen door praktische hulp.

Het Inloophuis wordt aangestuurd door een stichtingsbestuur. Het bestuurslid P&O begeleidt de twee parttime coördinatoren. De coördinator vormt samen met de stafleden de staf voor de vrijwilligers. De belangrijkste taak van de coördinator is het aansturen van de ruim 90 vrijwilligers.

Bestuursleden en vrijwilligers werken geheel op vrijwillige basis en ontvangen hiervoor geen geldelijke beloning. De coördinator wordt conform de cao welzijn & Maatschappelijke dienstverlening beloond.

*Een donatie kunt u overmaken naar rekeningnummer:
NL88 INGB 0001 7732 45 t.n.v. Vrienden van Inloophuis Domino*

15 september:

PAX voor vrede

PAX staat voor vrede. Samen met mensen in conflictgebieden en kritische burgers in Nederland werken wij aan een menswaardige en vreedzame samenleving, overal in de wereld.

Voor vrede is moed nodig. De moed om te geloven dat vrede mogelijk is, om tegen de stroom in te roeien en je uit te spreken en toch door te gaan. Iedereen ter wereld kan iets voor vrede doen, maar daar is durf voor nodig. De durf om vrede te bezingen, van de daken te schreeuwen en op de muren te schrijven. De durf om de politiek ter verantwoording te roepen en over je eigen grenzen heen te kijken. De durf om mensen aan te spreken en uit te nodigen om mee te doen ongeacht iemands achtergrond.

PAX brengt mensen bij elkaar die de moed hebben om voor vrede te gaan. We werken samen met mensen in conflictgebieden, zoeken politici op en slaan de handen ineen met betrokken burgers.

Vrede is van ons allemaal. Iedereen die in vrede gelooft, kan iets voor vrede doen. PAX zet vrede in beweging. We roepen betrokken burgers op om mee te doen. Van het plaatsen van een simpele oproep op Facebook tot het opstarten van een Ambassade van Vrede. We zijn ervan overtuigd dat al die beetjes durf onvermijdelijk optellen tot vrede.

Thema 2019

In tijden dat de Amerikaanse president Trump praat over het bouwen van een grensmuur en Europa de buitengrenzen steeds meer sluit voor vluchtelingen, kiest PAX als thema van de Vredesweek 2019: 'Vrede verbindt over grenzen'.

Het thema nodigt uit om de grenzen op te zoeken en te onderzoeken. Want aan de andere kant van de grens wacht vaak een wereld aan ontmoetingen en mogelijkheden. Veel mensen leven steeds meer in de eigen bubbel, en spreken steeds minder mensen uit andere bubbels. Polarisation ligt dan op de loer.

En dat terwijl vreedzaam samenleven met mensen uit andere bubbels en verschillende culturen goed mogelijk is. Elke dag zetten vele duizenden mensen in heel Nederland zich in voor een inclusieve samenleving. De groeiende groep wandelaars die meedoen met de Walk of Peace brengen hiermee zelf hun verlangen naar vrede in de praktijk. Onze samenleving heeft behoefte aan deze mensen, die bereid zijn om uit hun comfortzone te stappen. Die laten zien dat er een alternatief is, een antwoord op polarisation.

Als je op een constructieve manier conflicten oplost, krijg je nieuwe manieren van samenleven. De beste manier om dat te doen? Ontmoetingen... met elkaar praten dus. Nee, dat is niet soft, dat is hard werken. Soms komen er namelijk pijnpunten op tafel. En ja, soms zijn er momenten dat je een lijn moet trekken, een grens. Bijvoorbeeld om duidelijk te maken dat het fout is om geld te verdienen aan controversiële wapens die menselijk leed veroorzaken. Of dat het noodzakelijk is om op te komen voor slachtoffers van armoede en onrecht.

Kinderen, volwassenen, vrouwen, mannen, jong en oud, iedereen heeft recht op vrede en veiligheid. Steun daarom PAX met uw bijdrage op rekeningnummer: NL03 TRIO 0390 5150 00

27 oktober:

Voedselbank IJssel en Lek

Gezond voedsel voor iederéén in de Krimpenerwaard
In Nederland leven vele mensen onder de armoedegrens. Helaas óók in de gemeente Krimpenerwaard. De *voedselbank IJssel en Lek* helpt deze mensen door ze tijdelijk te voorzien van voedselpakketten. Om de klanten van voldoende eten te kunnen voorzien wordt samengewerkt met lokale bedrijven, instellingen, overheden en particulieren. Zo zorgen zij er samen voor dat armoede wordt bestreden.

Beleidsplan:

In de gemeente Krimpenerwaard is de voedselbank actief om sponsoren te werven die geld en goederen schenken aan de voedselbank. De goederen zijn bestemd om uit te delen aan de mensen die financieel niet in staat zijn om gezond voedsel voor zichzelf en eventuele gezinsleden te verkrijgen. Het geld dat we vragen is bestemd voor de exploitatie van de voedselbank: aanschaf en onderhoud van bestelbus (met koelfaciliteit), verwarmings- en elektriciteitskosten, alsmede voor de huur van ruimtes waar de uitgifte en de opslag worden gerealiseerd.

Aan de kerken in de gemeente Krimpenerwaard wordt een bijdrage gevraagd voor een product van de maand dat niet standaard in een voedselpakket aanwezig is.

Ook worden wekelijks alle pakketten aangevuld met verse groenten, vlees en andere producten om zodoende iedereen te kunnen voorzien van een volwaardig pakket.

Aan de scholen in de gemeente wordt ook een bijdrage gevraagd in de vorm van ingezamelde producten met als doel de voorraad op peil te houden en tevens de leerlingen bewust te maken van het feit dat het niet altijd vanzelfsprekend is dat voedsel en andere producten verkrijgbaar zijn.

Beloningsbeleid:

Allen die aan de stichting Voedselbank IJssel en Lek verbonden zijn krijgen geen beloning; er wordt aan niemand een salaris uitgekeerd.

*Steun de Voedselbank IJssel en Lek met uw bijdrage
op rekeningnummer: NL85 RABO 0320 3968 00
Meer informatie: www.voedselbankijsselelek.nl*

Christelijk excuus voor hebzucht: ‘rentmeesterschap’

Geloof en samenleving

Eind april viel er een brief van Geloof en Samenleving in onze brievenbussen. Al 400 jaar zijn er Remonstranten en al 400 jaar is daar het diaconaal werk van de Remonstranten; zolang zijn ze zich al bewust van de noden in de wereld! De twee diaconale speerpunten zijn nu in onze tijd Vluchtelingen (Movement on the ground en hulp aan mensen zonder verblijfsvergunning) en het tegen gaan van klimaatverandering (tot zover uit de brief).

In deze Doorkijk staat al meer over het thema klimaatverandering en dan valt het woord duurzaam ook regelmatig. Bij de Remonstranten is dit thema al meerdere jaren speerpunt en wordt de roeping van de kerk daar in verwoord. In voornoemde brief wordt dat als volgt verwoord *Als rentmeesters van de schepping hebben we als kerken een taak!*

Er zijn gemeenten mee aan de slag gegaan, bijv. samenwerkingsgemeente De Federatie in Gouda, de dichtstbijzijnde gemeente waar Remonstranten deel van uit maken. Van de websites van de Remonstranten en de Federatie willen we vanuit de diaconale commissie wat teksten met u delen.

Ter inspiratie en misschien om eens over door te praten met elkaar?

Van de landelijke website van de Remonstranten
De klimaatconferentie van de Verenigde Naties van 2015 (COP21) heeft de urgentie van een duurzame omgang met het milieu weer prominent op de agenda gezet. Anders dan in het verleden zijn landen ervan overtuigd dat voor het overleven van de mensheid vergaande maatregelen nodig zijn. Denk aan het tegengaan van klimaatverandering en de opwarming van de aarde en het bewaren van biodiversiteit. Het is een discussie die vooral de grote spelers ter harte moeten nemen, zoals de lucht- en zeevaart, energieproducenten en grote industrieën.

Wat kunnen we zelf doen? Moeten we als individu en als kerk dan maar machteloos blijven toezien? Waar kunnen wij zelf beginnen? G&S wil onderzoeken hoe wij de remonstrantse kerken kunnen vergroenen.

De meest directe invloed kunnen we op de korte termijn bereiken via de invalshoek 'energie'; dat kan een heel concrete eigen bijdrage te zijn aan het milieuvraagstuk. En daarom wordt daaraan op deze website relatief meer aandacht besteed. (NB. kijkt u daar eens om ideeën op te doen).

G&S oriënteert zich daarbij onder andere ook op de GroeneKerken-actie.

Van de website van de Federatie in Gouda
Wij stellen voor het begrip duurzaamheid met de VN te omschrijven in ontwikkelingstermen als *de ontwikkeling die aansluit op de behoeften van het heden zonder het vermogen van de toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien in gevaar te brengen*. We wensen het thema werken aan duurzaamheid inhoudelijk nader af te bakenen, en stellen voor dit te richten op de fysieke aspecten van natuur en milieu, in het bijzonder zaken als: klimaatverandering, diversiteit van de natuur, energiegebruik, dierenwelzijn, grondstoffengebruik, landschap, milieuverontreiniging in diverse vormen, hergebruik, en een levensstijl die ten dienste staat van bevordering van duurzaamheid.

We gaan er voorts vanuit dat duurzaamheid binnen kerkelijk verband gezien kan worden als een cross-cutting thema van kerkelijk beheer en van de diverse kerkelijke activiteiten. We onderkennen ook dat het thema duurzaamheid samenhangt met andere voor onze geloofsgemeenschap belangrijke zaken, zoals: het streven naar sociale gerechtigheid en vrede, en bovendien een esthetische kant heeft (bijvoorbeeld het vreugde beleven aan de schoonheid van de natuur), en een spirituele (rust en inspiratie vinden vanuit de natuur, Gods lof prijzen als Schepper).

We achten het niet nodig het werk van milieu(actie)groepen te kopiëren en stellen activiteiten voor die van geestelijke en bezinnende aard zijn. Daarnaast zullen meer praktische en recreatieve activiteiten niet ontbreken. We denken aan zowel kerkdiensten als gemeenteavonden, eventueel ook een studiegroep.

Uw diaconale commissie

Als Jezus zou twitteren, hoeveel volgers zou hij dan hebben?

Genoeg

Er is op iedereen gerekend
De aarde is gastvrij
Een grote ronde tafel
Pak een stoel en kom erbij
Tast maar toe, wees niet bang
Er is genoeg voor iedereen
Scheep maar op en ga je gang
O ja, 'k zou het haast vergeten
Een ding moet je even weten
Anders loopt het in de soep
Dan gaat het helemaal mis
Er is genoeg voor iedereen
Maar neem niet meer dan nodig is!

Herman van Veen

verkenning

- **Wat heeft perfectie (het ultieme ideaal) nu met geloof of religie te maken?**
- **Moeten we maatschappelijke aspecten wel laten verhouden tot ons geloof?**
- **Is er wel een relatie tussen 'ons mens-zijn' en het geloof, en wat houdt die dan in?**

Wanneer is het genoeg?

Met andere woorden: 'Hoe perfect wil je het hebben?'
De maatschappij wil ons doen geloven dat wij tot perfectie in staat zijn en dat perfectie juist het ultieme ideaal is voor ons leven.

Als leidraad voor dit onderzoekje naar 'de top' heb ik het artikel van Stevo Akkerman over 'Imperfectie' (Trouw, 2 maart 2019), waarin hij een interview met Tomás Halík: "Ik kan niet geloven in een God zonder wonden" verwoordt. Daarnaast een artikel van een collega columnist van Trouw,

Welmoed Vlieger: 'De wereld, wijzelf, we zijn imperfect' (12 maart 2019).

En op het moment van schrijven kom ik een aspect/artikel uit de krant van de dag (Trouw 11 april 2019) tegen, waarin geschreven wordt over het beeld van het zwarte gat dat weer die dag ervoor werd gepresenteerd: 'Het onzichtbare in beeld gebracht'. Dat komt in het stukje: 'Het mixen van GENOEG!', elders in dit blad te lezen. Er wordt dus aardig 'gemixt' in dat artikelje.

Wij mensen zijn zeker niet perfect. Maar is God (de Enig Ware) dan wel perfect? Is ons geloof ('Enig en Waarachtig Geloof') perfect? Halík en Welmoed schijnen daar hun licht op.

"Volgens Halík, die ook psychotherapeut is geweest, is de betekenis van het gewond-zijn uit het zicht verdwenen sinds de jaren zestig", schrijft Stevo Akkerman.

"Na het kanteljaar 1968 is de jeugd, en daarmee de onbekommerde vitaliteit, de maat aller dingen geworden: -'vertrouw niemand boven de dertig' (de opstand van de jeugd tegen alle autoriteit)- werd in politiek opzicht onschadelijk gemaakt, maar schoot toch wortel", zegt Tomás Halík in het interview met Akkerman. "Paradoxaal genoeg werd jeugdigheid het icoon van een consumptiecultuur waar 1968 zich juist tegen verzette en sindsdien doet ook de politieke macht er alles aan zich te presenteren als jong, sportief, 'good looking' en succesvol. Leideren willen perfecte menselijke wezens zijn. Zonder wonden."

Als reactie hierop vraagt Akkerman: *"Hebben we hiermee onze eigen illusies op het schild gehesen?"*

Halík geeft hier als antwoord: *"Ja, maar we naderen het einde daarvan. In de opkomst van het populisme zie je dat de keerzijde*

van de globalisering zich laat gelden, mensen raken in de knel, de illusie van eeuwige jeugd en onstuitbare vooruitgang staat op barsten, en dat is goed. ik geloof in het adagium van C.G. Jung dat wij onze schaduw moeten accepteren. het evangelie zegt dat alleen de waarheid ons vrij kan maken. En de waarheid impliceert bescheidenheid en erkenning van onze wonden. Dan begrijpen we onszelf beter en daardoor ook de ander.” (...) “Het tragische maakt deel uit van ons bestaan. Als we dat onderdrukken, gaat het mis, dan projecteren we onze gebreken op de ander. Zo gaat het ook bij twijfels aangaande het geloof. Ook de meest militante fanatici kennen twijfels, maar ze kunnen er niet mee leven en projecteren ze dan op afvalligen, door via hen oorlog te voeren tegen hun eigen onzekerheid.”

Welmoed Vlieger schrijft als commentaar hierop in haar artikel ‘De wereld, wijzelf, we zijn imperfect’: “Volgens Halík is geloof dat geen gewond geloof is, geen echt geloof. Ook hier weer die Halíkiaanse stelligheid, maar ergens heeft hij een punt. De wereld, wijzelf, ons (on)geloof, het is allemaal

imperfect, kwetsbaar, beschadigd. Daar is weinig vrolijks aan, dus we weten doorgaans niet hoe snel we er een mooi en perfect beeld voor in de plaats moeten scheppen – thuis, op het werk en via sociale media. Wat een overdosis aan ambitie en perfectionisme in combinatie met verwaarlozing van de minder mooie en ‘gewonde’ dimensies van het bestaan met je kan doen, wordt bijvoorbeeld duidelijk op de Amsterdamse Zuidas. Mensen wier privéleven volledig instort onder moordende druk om partner in het bedrijf te worden, zijn daar zeker geen uitzondering, met alle schaamte en schuld die dit bij hen oproept tot gevolg. Want imperfectie, dat past niet in het plaatje van de succesvolle zakenman of –vrouw. (...) De

moeilijkheid is: als duisternis, zwakte en angst geen plek in het bestaan mogen hebben, zoeken ze vroeg of laat hun eigen uitweg, dwars door de façade van succes en perfectie heen. Dit laat Halík – via talloze religieuze beelden en verhalen en metaforen – heel scherp zien.”

S.A.: **“Is God ook gewond? Kan God ook gewond zijn?”**

T.H.: *“Ja, dat is de diepste betekenis van het dogma van de menselijke én goddelijke natuur van Christus. Dat maakt het mogelijk te spreken over de wonden van God, zelfs de dood van God.” (...) “De opstanding is geen ‘happy end’. Geen herstel van de situatie zoals die was, maar iets radicaals nieuws.” (...) “Het is mogelijk ‘ja’ te zeggen tegen Jezus en het evangelie zonder het te weten: hij is anoniem aanwezig in de mensen die lijden en wie hen helpt, helpt hem. Overal waar wij de behoeftigen bijstaan, vindt de wederkomst van Christus plaats.”*

En ook al zijn we niet perfect, en is ons zwoegen niet toereikend. Toch kan het genoeg zijn als wij onszelf accepteren zoals wij zijn, maar zeker ook zoals God is en zich aan ons voordeet: gewond.

HvdW

Als Jezus zou twitteren, hoeveel volgers zou hij dan hebben?

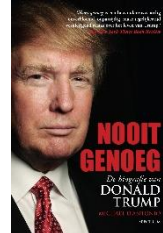
blik verruimen

'Mixen' van gegevens is een bekend fenomeen in onze tijd. Ook politici maken hiervan regelmatig gebruik. Zo wordt dat in het populisme nog eens uitvergroot: "Grenzen dicht!", "Alle asielzoekers zijn profiteurs!", "Er is helemaal geen klimaatverandering!"

Het mixen van GENOEG!

Politici zoals Baudet onderbouwen zulke uitspraken met quasi wetenschappelijke inzichten. Als je deze drogredenen nader beschouwt, kom je tot de ontdekking dat het helemaal niet klopt. Maar dan heeft deze gedachte zich al vastgezet in de hoofden van mensen. Zulke 'combi-gedachten' werken zuiverend voor sommigen die geen orde meer weten aan te brengen in hun chaotische gedachten. Maar met mixen hoeft eigenlijk niets mis te zijn. Sterker nog, wij mixen dagelijks in ons hoofd: we verbinden allerlei aspecten die aan ons opdoemen in ons denken. Zo werkt ons brein nu eenmaal. Er is namelijk niet één waarheid, er zijn ontelbare waarheden. In ieders hoofd worden verschillende 'feiten' met elkaar in verband gebracht (denk ook bijvoorbeeld aan Trump met zijn 'fake news'), en zo proberen wij de chaos die het leven biedt in balans te houden. We trachten antwoorden te vinden voor de problemen die zich opdoen, en gladdere politici weten daar in woorden een zogenaamd makkelijke oplossing voor te vinden. We noemen dat: 'frames' *. Maar het is vaak slechts een schijnoplossing. Frames worden ook verwoord in zogenaamde 'oneliners': korte pakkende uitspraken die vaak met een humoristische kwinkslag worden gebracht. Het zijn veelal teksten waarin men veel kan onderbrengen. Politici weten maar al te goed dat zulke oneliners beter beklijven dan een lang en ingewikkeld verhaal. Veel mensen hebben slechts een korte spanningsboog en kunnen slecht omgaan met onzekerheden. Het korte en kordate antwoord geeft daar een voldaan gevoel voor in de plaats.

Toch biedt zo'n 'kordaat' antwoord uiteindelijk een niet bevredigende oplossing. Dat besef (als dat al komt) ontstaat veel later en veelal nadat de schade is aangericht.

Maar waarom staat zo'n verhaal nu in dit kerkblad? Wat heeft dat met religie of geloof te maken?

Geloof, het woord zegt het al, is een aanname, of, zoals u wilt: een vertrouwen. Dat gaat het ten diepste om (zoals u, ik, of wij het denken en voelen) de kern van ons bestaan en ons verblijven hier op aarde. En dat in verband gebracht met het bestaan van God (welke hoedanigheid u hierbij ook denkt).

Geloof is dus toch een aanname van het bestaan van God en dat gerelateerd aan ons eigen bestaan hier op aarde. Wij vertrouwen erop dat het uiteindelijk goed komt. Ook dit zouden we een 'combi-gedachte' kunnen noemen: het feitelijke bestaan en het goddelijk bestaan.

We spreken en handelen ernaar niet zozeer vanuit die feiten, maar laten ons feitelijke bestaan raken aan het licht van het goddelijke. Sommigen slaan daar heel letterlijk in door. Zij zien in bepaalde gebeurtenissen in persoonlijke levens de hand van God: ziekte als straf, of voorspoed als persoonlijke ondersteuning van God, enz. Zulk soort machinale opvattingen zijn niet des remonstrants. Ondanks dat wij een nuchter volkje zijn, is er toch iets ongerijmds in ons geloofs-bestaan. Ons eigen leven lijkt op louter feiten te berusten, maar de religieuze aspecten zijn alleen op vage? veronderstellingen gestoeld. Anders is het ook geen 'geloof' meer. We mixen dus het aardse bestaan met de overgeleverde geloofsveronderstellingen. Geloofsuitspraken bepalen ons denken en handelen. Je zou dat ook een 'frame' kunnen noemen en soms zelfs 'oneliners', bijvoorbeeld: "God is liefde". Je zou kunnen zeggen: "een waarheid als een koe", maar als je dat alleen maar roept en er niet naar handelt, of je niet telkens opnieuw afvraagt hoe deze uitspraak verhoudt tot jouw handelen en tot de hedendaagse

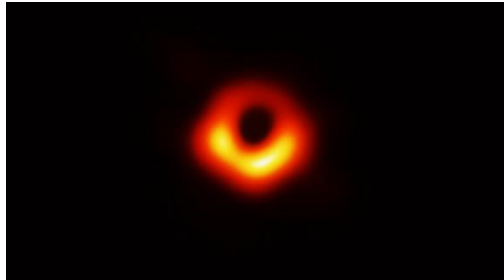
werkelijkheid dan is het een holle frase, dan is het 'fake news', een schijnoplossing.

Telkens weer opnieuw bezien en kijken wat jouw rol daarin is, dat maakt dat het geen schijnoplossing wordt, als een soort bezweringsformule (bijna populistisch): "God weet wat goed voor me is" (ik hoef dus niets te doen), of de voorzienigheid (het is allemaal al uitgestippeld).

Geloof vraagt dat we kritisch blijven en het niet voor 'zoete koek' aannemen. Alleen dan heeft het geloof recht van spreken. Echter kunnen we nauwelijks bogen op feiten, dan alleen ons eigen bestaan. Dat maakt dat het soms schuurt of dat er een frictie in zit.

Maar je kunt het ook andersom redeneren. We kunnen het goddelijk bestaan ook niet op zogenaamde wetenschappelijke feiten afrekenen. Wetenschap heeft in uiterste vorm juist te maken met aannames, veronderstellingen, anders komt de wetenschap tot niets anders dan het al bestaande feitelijke. Zo is bijvoorbeeld het bestaan van zwarte gaten door

Einstein ooit als aanname geponeerd. Onlangs heeft men via een gereconstrueerde 'foto' het aannemelijke bewijs ervan gevonden. Of dat nu een feit is, is nog maar de vraag. De wetenschap spiegelt ons

voor dat het een feit is: het is een foto! Maar deze is met allerlei gegevens van verschillende telescopen bij elkaar 'geknutseld'. Daarmee wil ik niet zeggen dat ik aan het bestaan van zwarte gaten twijfel. Helemaal niet. Ik denk dat we met deze ontdekking een stap verder zijn gekomen in de geheimen van het heelal. Maar we moeten het ook niet te absoluut stellen. Ik denk dat het sowieso goed is om zogenaamde 'feiten' kritisch te beoordelen. Een foto bijvoorbeeld zien wij maar al te graag als 'werkelijkheid' of 'waarheid', terwijl een foto slechts een afdruk is van een momentopname en geen werkelijkheid zelf. Wijzelf interpreteren de dingen die zich aan ons voordoen als waarachtig of niet, omdat

wijzelf over wat wij zien en ervaren onze gevolgtrekkingen maken. Ieders eigen werkelijkheid of wat hij/zij daarvan vindt, is toch voor groot deel een persoonlijke interpretatie. Dat kan voor ieder een verschillende zijn. Toch volgen wij daarin de leidende opvattingen erover. Het blijft een interpretatie wat wij aannemelijk vinden of niet.

We blijven zelf de kok of de bakker die de ingrediënten mixt om er een smakelijke waarheidstaart van te bakken, ook wat geloof betreft. Zaak is om kritisch de smaak ervan te blijven proeven! Wanneer is er genoeg van een bepaald ingrediënt? De smaak doet ertoe!

HvdW

** Wie een frame gebruikt, probeert via woorden, en de beelden en gevoelens die ze oproepen, de manier waarop anderen naar de werkelijkheid kijken te beïnvloeden. Het frame wordt een bril waardoor we bepaalde informatie wel zien en andere juist niet*

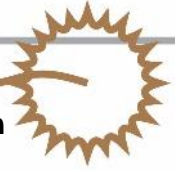

De wereld is gecompliceerd, het evangelie eenvoudig; maar dat is nog geen reden om er een simplistische visie op na te houden.

blik verruimen

Klaas van de Kamp, voorzitter van de Raad van Kerken, spreekt zich hier ook over uit naar aanleiding van een pamflet van Koos van Noppen uit Amersfoort waarin hij christenen oproept om na te denken over de keuzes die ze maken en terug te keren naar een 'eenvoudig leven'

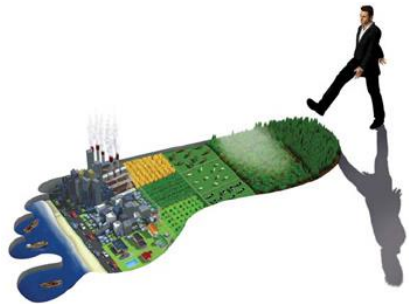

Genoeg is genoeg – voetafdruk

In het 'Genoeg is genoeg' van de diaconale commissie schrijf ik, dat Hans en ik (Beppie) meegedaan hebben aan de Klimaat Gesprekken in de Krimpenerwaard. Daarover stond het volgende in een Kontakt van begin 2019:

Wij, mijn man Hans en ik, zijn onlangs gestart met Klimaat Gesprekken in Krimpenerwaard. Wij kunnen voor ons gevoel meer doen om onze voetafdruk te verminderen en hebben het idee dat een groep daarin stimulerend kan werken. En dat is ook zo. Het werkt heel aanstekelijk. We merken in de gesprekken dat we veel te kiezen hebben op vrijwel alle leefgebieden: voedsel, wonen, kleding, spullen, reizen enz. Het fijne van de gesprekken is, dat we allemaal al iets doen of laten voor die voetafdruk. De één weer anders dan de ander en dat brengt op ideeën. En er is helemaal geen druk of zoiets als 'jij bent nog niet zover'.

Weer thuis gaan we vooral ook in gesprek met onszelf! Het begint bijvoorbeeld bij iets dat kapot gaat of versleten is; repareer of vervang ik het of kan ik zonder? Als we toch iets nieuws moeten kopen, kijken we dan bijvoorbeeld naar energieverbruik? Of bij

voeding (nu in de winter en kerst is net geweest, NB nu wat gedateerd ☺), kunnen we misschien ook iets lekkers maken van groenten uit de buurt en iets waar je vlees helemaal niet in mist? We kunnen kiezen, allemaal. Ook als je het wel kunt betalen, kun je er voor kiezen het niet te doen.

Het is wel grappig om te merken dat we ook wel 'weerstand' voelen. We moeten bepaalde vaste patronen ter discussie stellen en ... veranderen. En zoals iedereen reageren wij daarop met gevoelens, soms gemengde gevoelens, maar we lachen er ook om ... om onszelf.

Tot slot: het denken en kiezen met betrekking tot onze voetafdruk is vooral erg leuk, het is een sport om te bedenken hoe kan ik dat nu doen of aanschaffen op een manier die (meer) verantwoord is. En ... we denken liever mee in de richting van oplossingen!!

Er was in de gesprekken veel aandacht voor persoonlijke keuzes; niet voor politieke statements over CO2 uitstoot bijvoorbeeld!!

Raad van Kerken – Klaas van de Kamp

Klaas van de Kamp, voorzitter van de Raad van Kerken, spreekt zich hier ook over uit naar aanleiding van een pamflet van Koos van Noppen uit Amersfoort waarin hij christenen oproept om na te denken over de keuzes die ze maken en terug te keren naar een 'eenvoudig leven'. Klaas van de Kamp waardeert die hartenkreet van Van Noppen. Het staat op de agenda, zegt hij. Er zijn werkgroepen, projecten en sites in het leven geroepen. "Het einddoel is dat kerken en mensen zich bewust zijn van hun ecologische voetafdruk en actief bezig zijn die te verkleinen. Daar is veel aandacht voor, maar we zijn er nog lang niet."

We zullen ons denken moeten veranderen, zegt Van de Kamp. "Efficiency, geld besparen en kortetermijndenken zitten zo verweven in onze samenleving. We moeten anders gaan kijken naar ons reisgedrag en ons consumptiepatroon. De groene websites die we bijvoorbeeld als Raad van Kerken beheren, zijn allemaal hulpmiddelen om die cultuuromslag te bereiken."

De christelijke visie veronderstelt dat we de aarde in bruikleen hebben, zegt Van de Kamp. Dat brengt volgens hem een verantwoordelijkheid met zich mee waar je een christen op kunt

aanspreken. Maar niet alleen christenen, zegt hij. "Ieder mens, christen, seculier of moslim, heeft hierin een verantwoordelijkheid. Net als overheden, want goede regelgeving kan een hoop wissels omzetten." Een oproep als die van Van Noppen is volgens Van de Kamp een 'heel goed signaal' dat kan helpen draagvlak onder de bevolking te creëren.

Voor Van Noppen zelf betekent eenvoudig leven onder andere geen vliegereizen, geen auto, thuis geen vlees eten, shoppen bij een afvalarme supermarkt en zonnepanelen op het dak.

Ieder kerklid kan zijn eigen plan trekken met dit soort keuzes, denkt hij. Als het gesprek daarover op gang komt in lokale kerkgemeenschappen, is zijn actie wat hem betreft geslaagd.

En dan ben ik weer terug bij het begin Klimaat Gesprekken, het is spannend, soms weerbarstig, maar vooral erg leuk om bewuster om te gaan met vragen omtrent je eigen voetafdruk. En het gesprek in een groep helpt!

Beppie van der Waal

Er is een verschil
tussen opgeven
en weten
wanneer het genoeg
is geweest

Gezang 350 (uit *Liedboek voor de Kerken 1973*)
Het staat niet meer in het nieuwe Liedboek)

1 God, die leven
hebt gegeven
in der aarde schoot,
alle vrucht der velden
moeten we U vergelden,
dank voor 't daag'lijks brood.

2 Niet voor schuren,
die niet duren,
gaaft Gij vruchtbaarheid,
maar opdat op aarde,
in uw goede gaarde,
niemand honger lijdt.

4 Wil dan geven,
dat ons leven
zelf ook vruchtbaar zij.
Laat in goede daden
't woord van uw genade
opgaan, sterk en vrij.

LIEFDE

**WAAR JE NOOIT
GENOEG VAN
KAN GEVEN
KRIJGEN
EN HEBBEN**

Loesje

Proffice 1345
6021 EA-Archives
www.loesje.nl

Gebarsten kruik

Een waterdrager moet elke dag voor zijn meester naar de rivier om water te halen. Aan weerszijden van zijn lichaam hing een kruik aan een houten juk.

De ene kruik was zo goed als nieuw, puntgaaf en zonder lek, de andere kruik was oud en gebarsten en hij verloor permanent water. Bij thuiskomst blijkt de helft van deze kruik soms al leeg te zijn en dat deed de oude kruik veel verdriet. Op een dag kan hij het niet meer voor zich houden en zegt tegen de waterdrager, meester ik schaam me zo. Maar waarom dan toch, vraagt de waterdrager. Omdat ik niet in de schaduw van uw andere kruik kan staan. Hij levert dagelijks de volle inhoud water af, terwijl ik onderweg steeds water verlies.

Zijn die mooie bloemen langs de weg je dan niet opgevallen? Ze groeien alleen maar aan jouw kant.

Enige tijd geleden heb ik daar zaad uitgestrooid, jij hebt ze elke dag begoten en nu kan ik steeds een prachtig boeket plukken voor mijn heer.

Komende preekbeurten

12 mei	Dhr. J. Marinus	Aanvang: 10.00 uur
26 mei	Mw. S.v. Zeeland-v. Cassel	Aanvang: 10.00 uur
9 juni	Ds. G.J. Smink Pinksterdienst	Aanvang: 10.00 uur
23 juni	Ds. M. Junte	Aanvang: 10.00 uur
7 juli	Mw.E.C. Guttelink-Sieverink	Aanvang: 10.00 uur
21 juli	Mw. R. van Andel	Aanvang: 10.00 uur
18 augustus	Ds. J. Klijnsma	Aanvang: 10.00 uur
1 september	Ds. I.L. Tan	Aanvang: 10.00 uur
15 september	Dhr. J. Marinus	Aanvang: 10.00 uur
29 september	Ds. T. Barnard	Aanvang: 10.00 uur
13 oktober	Ds. E. Cossee	Aanvang: 10.00 uur
27 oktober	Ds. M. Junte	Aanvang: 10.00 uur

Als de zachtmoedigen de aarde beërvan, staan de hebzuchtigen met lege handen.

